

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - एप्रिल - २०१७

कक्षा - आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-2)

प्रश्नपत्रम् - ३

गुणाः - ७०

विषयः - नव्यन्यायः

कोड - C.C.4.2.5

समयः - ११ तः ०२ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः - ११/०४/२०१७

सन्दर्भग्रन्थः - हेत्वाभाससामान्यनिरुक्तिः

प्रथमान्विति: (Unit-1)

- प्रश्नः - १ अधोलिखितप्रश्नयोरेकस्य व्याख्या कार्या । ०४
- (१) यद्विषयिताप्रयुक्तस्तादृशोभयाभावस्तत्त्वमित्युक्तौ दोषत्वं साध्यं परिष्कुरुत।
- (२) विशिष्टद्वयाघटितत्वनिवेशस्य प्रयोजनं स्पष्टयत।
- प्रश्नः - २ अधोलिखितयोरेकस्य दलप्रयोजनसहितमुत्तरं ददतु । १२
- (१) 'अत्र वदन्ति' इति दीधितिं यथाग्रन्थं व्याख्यात।
- (२) 'यद्विषयकनिश्चयाव्यवहितोत्तरानुमितिसामान्यस्य विरोधिप्रयुक्तोभयाभाववत्त्वम्'।
- प्रश्नः - ३ निम्नलिखितेषु द्वयोः टिप्पणीं लिखन्तु । ०४
- (१) व्यापकाभावप्रयोजकस्य सुतरां व्याप्याभावप्रयोजकता सन्दर्भः कः?
- (२) विशिष्टवैशिष्ट्यावगाहित्वाभावप्रयोजनं किम्?
- (३) व्याप्तिश्चान्वयतो व्यतिरेकतश्च ग्राह्या।

द्वितीयान्विति: (Unit-2)

- प्रश्नः - ४ अधोलिखितेषु योः व्याख्या कार्या । ०४
- (१) विरोधिविषयिताप्रयुक्तत्वनिवेशनप्रयोजनं यथाग्रन्थं व्याख्यात।
- (२) पर्वतत्वाद्यवच्छेदेन वह्न्यादिमत्त्वञ्चाप्रसिद्धत्वकथने न कोपि दोषः इत्यत्र तात्पर्यं स्पष्टयत।
- प्रश्नः - ५ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखतु । १२
- (१) 'विशिष्टान्तराघटितत्वनिवेशे व्यभिचारघटितबाधादौ अतिव्याप्ते'रिति गदाधरीं स्पष्टं व्याख्यात।
- (२) निर्वह्निव्यतिरेकविशिष्टे वहेरग्रहेऽपि न क्षतिरिति दीधितिं ससमन्वयं साधयत।
- प्रश्नः - ६ अधोनिर्दिष्टेषु द्वयोः टिप्पणीं यच्छतु । ०४
- (१) व्यभिचारः। (३) विरोधिविषयकत्वम्।
- (२) आहार्यज्ञानम्। (४) वैशिष्ट्यज्ञानम्।

तृतीयान्विति: (Unit-3)

- प्रश्नः - ७ अधोलिखितयोः एकस्य व्याख्या कार्या । ०४
- (१) 'ज्ञानविरोधित्वञ्च तद्विषयविषयकग्रहविरोधिग्रहविषयत्वम्' विवृणुत।
- (२) हेतुदोषत्वं प्रदर्शयत।

- प्रश्न: - ८ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखतु । ०८
- (१) 'परे तु' इति कल्पं यथा ग्रन्थं स्पष्टयत।
- (२) द्वितीयहेत्वाभाससामान्यलक्षणं समन्वयपूर्वकं विवृणुत।
- प्रश्न: - ९ अधोनिर्दिष्टेषु त्रयाणामेकवाक्येनोत्तरं यच्छतु । ०३
- (१) वह्निर्गुणः द्रव्यत्वादित्यत्र दोषः कः?
- (२) संशयान्यज्ञानपरं पदं किम्?
- (३) संशयस्यैकमुदाहरणं दत्त।
- (४) मानसपदं किम्?
- (५) सम्भवन्ति -----पूरयत।

चतुर्थान्विति: (Unit-४)

- प्रश्न: - १० अधोलिखितयोः एकस्य व्याख्या कार्या । ०४
- (१) तद्बुद्धेरनुमितिप्रतिबन्धकत्वमिति मणेस्तात्पर्यं स्पष्टयत।
- (२) शब्दोऽनित्यः शब्दत्वादित्यत्रासाधारणे अव्याप्तिं दर्शयत।
- प्रश्न: - ११ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखतु । ०८
- (१) 'ज्ञायमानं सत् अनुमितिप्रतिबन्धकत्वं यत् तत्त्वमिति मणिं प्रतिपादयत।
- (२) एकमात्रदोषस्थले चेति दीधितिपङ्क्तेरसङ्गतित्वं प्रदर्श्य वारयत।
- प्रश्न: - १२ निम्नलिखितेषु त्रयाणां लघूत्तराणि लिखत। ०३
- (१) तत्सम्भवस्थलाभिप्रायेण----- किम्?
- (२) एकमात्रदोषस्थले -----पूरयत।
- (३) काञ्चनमयपर्वतो धूमवान् वह्नेरित्यत्र कः दोषः?
- (४) द्रव्यं गुणकर्माण्यत्वे सतिसत्त्वादित्यत्र साध्यं किम्?
- (५) शब्दो नित्यः शब्दत्वादित्यस्य सत्प्रतिपक्षाकारः कः?

कक्षा – आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-2)

प्रश्नपत्रम् -३

गुणाः - ७०

विषयः – नव्यन्यायः

कोड – C.C.4.2.5

समयः – ११ तः ०२ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः – ११/०४/२०१७

सन्दर्भग्रन्थः – हेत्वाभाससामान्यनिरुक्तिः

समाधानानि

प्रश्नः ३

१. स्मृतिभिन्नत्वम्।
२. अगृहीताप्रामाण्यकत्वेना
३. तदभावव्याप्यत्वं विरोधित्वम्।
४. विरुद्धकोटिद्वयोपस्थितिः।
५. हेत्वाभासप्रकरणे।

प्रश्नः ६

१. साध्याभाववदृत्तिर्व्यभिचारः।
२. निर्वह्नित्वविशिष्टपक्षे वह्निप्रत्यक्षं जायतामित्याकारकेच्छाजन्यप्रत्यक्षम्।
३. यद्रूपावच्छिन्नवैशिष्ट्यावगाहित्वं निविष्टं तद्रूपावच्छिन्नाभास्तद् व्याप्यान्यतरविषयत्वम्।
४. विशेष्यविशेषणसहितं ज्ञानम्।

प्रश्नः -९

१. बाधः।
२. निश्चयपदम्।
३. स्थाणुर्वा पुरुषोवेति।
४. दोषविशेषाजन्यज्ञानपरं मानसपदम्।
५. तावदन्यान्यत्वम्।

प्रश्नः - १२

१. पञ्चविधभेदोक्तिः।
२. तत्त्वमेव हेत्वाभासत्वम्।
३. आश्रयासिद्धिः।
४. द्रव्यत्वम्।
५. शब्दोऽनित्यः कृतकत्वादिति।